

§ 7**Boende utanför det egna hemmet – placeringsformer för barn och unga (SOU 2014:3)****Svar på remiss från kommunstyrelsen av delbetänkande**

Dnr 1.6-107/2014

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden lämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Delbetänkandet innehåller förslag till förändringar av lagstiftningen som rör placeringar av barn och unga inom socialtjänsten. Betänkandet är en första del av en större utredning som tillsattes av regeringen 12 juli 2012 med syfte att se över lagen med särskilda bestämmelser för barn och unga (LVU). Genom tilläggsdirektiv i juni 2013 fick LVU-utredningen i uppdrag att se över olika placeringsalternativ för barn och unga.

Betänkandet innehåller bland annat förslag på tillståndsplikt för företag som förmedlar jour- och familjehem och höjda krav på utredning och utbildning av jour- och familjehem. Betänkandet föreslår en ny bestämmelse i socialtjänstlagen för att tydliggöra och reglera samtliga placeringsalternativ som förekommer inom socialtjänsten. Två nya former av placering läggs till de som finns idag (familjehem och HVB), ”boende för stöd och tillsyn” och ”behandlingsverksamhet med familjeboende”.

Förvaltningen anser att utredningens förslag i stort är bra och att de överensstämmer med många av de krav på förändringar av lagstiftningen som har synliggjorts inom det förbättrings- och utvecklingsarbete inom familjehemsvården som förvaltningen haft i uppdrag att arbeta med under senare år. Flera av de förslag som utredningen föreslår har staden redan förverkligat genom de riktlinjer för familjehemsvård som antogs av kommunfullmäktige i januari 2014, såsom krav på utbildning av familjehem och registerkontroll.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 3 april 2013.

Förslag till beslut

Ordföranden Anna König Jerlmyr m.fl. (M), ledamoten Ann-Katrin Åslund (FP), ledamoten Stina Bengtsson (C), ledamoten Ewa Samuelsson (KD) och vice ordföranden Roger Mogert m.fl. (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Stefan Nilsson m.fl. (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Tjänstgörande ersättaren Jackie Nylander (V) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Anna König Jerlmyr m.fl. (M), ledamoten Ann-Katrin Åslund (FP), ledamoten Stina Bengtsson (C), ledamoten Ewa Samuelsson (KD) och vice ordföranden Roger Mogert m.fl. (S) förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Stefan Nilsson m.fl. (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Nämnden beslutar i huvudsak enligt förvaltningens förslag.
2. Därutöver anför nämnden följande:

Samhället måste ta ett betydligt större ansvar än tidigare för att barn som placeras inte ska fara illa i familjehem och jourhem. Det är därför viktigt att införa något slags varningssystem för familjehem och jourhem som inte fungerar bra. En kommun kan i dagsläget sluta använda ett familjehem eller jourhem på grund av dåliga erfarenheter, utan att andra kommuner som samtidigt eller senare använder samma hem får veta det. Det tas visserligen referenser vid nytt godkännande av ett hem, men det systemet fungerar bara om den nya kommunen känner till alla tidigare placeringar i hemmet och tar referenser på samtliga. Vi anser därför att det skulle behövas ett centralt register över alla familje-

och jourhem, till exempel hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO), där det framgår vilka socialnämnder som har gjort placeringar hos varje familj. Detta bör underlätta referenstagningen.

IVO har fått i uppdrag att se över reglerna om att förbjuda eller begränsa möjligheterna för en person som har sitt hem i kommunen att i hemmet ta emot andras barn. Det är viktigt, men vi anser alltså att det bör göras en vidare översyn av kommunernas möjligheter att utreda tilltänkta familje- och jourhems lämplighet.

Reservation

Tjänstgörande ersättaren Jackie Nylander (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialnämnden tillstyrker i huvudsak förvaltningens förslag.
2. Dessutom framförs följande.

Det är uppenbart att de nedskärningar som har gjorts från maktskiftet 2006 fram till 2013 har inneburit att socialtjänsten inte längre kan garantera att socialtjänstlagen följs. Antalet anmälningar har mellan åren 2009 och 2013 ökat med 4 000.

Drygt hälften av de 15 013 fall som kom in förra året bedömdes som så allvarliga att en utredning inleddes. Alltså, i knappt hälften av fallen inleddes ingen utredning. Detta är anmärkningsvärt. I de 50 procent av fallen gömmer sig säkert de försummade barnen.

Socialarbetarna behöver arbetsro och resurser för att följa upp de barn som är placerade. Riktlinjer är bra men när budgetramen styr i stället för behov finns det en risk att barn far illa.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Roger Mogert m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson m.fl. (MP) lämnade följande särskilda uttalande.

Vi välkomnar de förslag som lämnas i utredningen som ett viktigt steg i arbetet mot att förstärka säkerheten för de barn som är i samhällets vård. Det framgår av utredningen att dessa förslag kommer att åtföljas av resurser då detta kommer att innebära såväl ökad arbetsbelastning som ökade kostnader för exempelvis

utbildningsinsatser. Här vill vi understryka att den redan arbetstyngda socialtjänsten ofta åläggs nya arbetsrutiner och skärpta krav, vilket är positivt så länge de åtföljs av rimliga resurser. I detta ärende mer precist i frågan om placeringsformer för barn och unga vill vi särskilt betona vikten av att ge personalen förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag. De utredningsenheter i staden som ansvarar för barn- och ungdomsutredningar har redan idag en orimlig arbetssituation. Detta visar sig bland annat i stor personalomsättning vilket i förlängningen motverkar möjligheten att stärka säkerheten för barn som samhället ansvarar för.